

La campanya 2023 a Iesso aporta nous materials amb què estudiar la vida quotidiana dels romans

El passat 14 de juliol va finalitzar la 17a edició del Curs d'arqueologia Ciutat romana de Iesso, a Guissona.

El **Curs d'arqueologia Ciutat romana de Iesso** ha aplegat, en la seva 17a edició, estudiants, recercaires i professionals, en un programa que combina la part formativa amb la part de recerca vinculada al projecte de recerca de *Iesso*.

Núria Romani (UAB) és la investigadora principal del projecte de Iesso (**projecte quadriennal CLT009/22/00039**), amb **Josep Guitart** (UAB-ICAC).

En aquest vídeo ens fa cinc cèntims de la campanya de 2023, en què s'ha intervingut principalment en dos sectors de la ciutat romana de *Iesso*: un sector que és un encreuament entre dos carrers (entre un *cardo* i un *decumanus*) i, com ja fa uns anys, la zona de termes. S'hi afegeixen enguany un parell d'habitacions annexes a l'edifici termal que encara s'ha de determinar si formen part d'aquests banys o estan ja en una zona de fora.

En la 17a edició del Curs d'arqueologia de Guissona hi ha participat un grup de 13 estudiants. La majoria eren estudiants de grau de la UAB, però hi havia també tres alumnes de la Universitat de Castella la Manxa, una estudiant de la Universitat de Navarra i un estudiant de batxillerat de Vilafranca del Penedès.

El Curs d'arqueologia de Guissona permet als estudiants posar en pràctica els coneixements treballats durant el curs i, també, l'oportunitat de treballar sobre el terreny en el marc d'un projecte de recerca en curs. Foto: ICAC (CC 4.0).

Com a element més excepcional, **s'ha excavat també un pou** que es troba en una zona domèstica d'una gran *domus* i que serà molt interessant perquè aportarà informació sobre elements que normalment no es poden conservar en excavacions en terra; sobretot, de matèria orgànica: de fusta, de llavors i d'altres elements que ens parlaran molt d'aquesta vida quotidiana a l'antiga *Iesso*.

Gran part del nou material s'ha extret d'un pou de la casa senyorial que es va acabar d'excavar la setmana passada, arribant a baixar fins als set metres de profunditat.

Què té de peculiar aquest pou? Com ens van explicar Patxi i Eric, de l'empresa **Arqueolegs.cat**, "el pou està ple de terra i aigua o el que anomenem llots". Aquesta composició contribueix a la conservació de molts materials orgànics que en altres contextos no es poden identificar. Cal destacar que l'extracció d'aquests materials és força complicada! A la següent imatge es pot apreciar la complexa infraestructura que es va haver de preparar per garantir la seguretat dels arqueòlegs!

L'excavació del pou ha permès l'extracció de matèria orgànica (llavors, fustes...) amb què obtenir informació sobre la vida quotidiana de la població en època romana. Foto: ICAC (CC 4.0).

Theoni Baniou, investigadora predoctoral al grup GIAP, s'ha encarregat de filtrar i netejar els cabassos que li anaven portant del pou, amb la tècnica del *wet sieving*, per tal d'identificar aquestes restes (carbons, ossos, llavors...) i estudiar-les posteriorment al laboratori de l'ICAC, en el marc de la seva tesi doctoral *Exploring Roman tastes: an archaeobotanical and network analysis approach to the investigation of food plant access, commerce and social identities*, que està duent a terme amb una beca pròpia de l'ICAC

(CIN21).

Aquesta tècnica és molt efectiva per tal d'identificar restes molt petites que passen desapercebudes a la vista. De fet, a l'excavació es van fer servir sedassos de diferents gramatges (5 mm, 1 mm i 0,2 mm) que han permès la recuperació de materials tan petits com ara llavors, ceràmica, cargols, ossos d'animals i carbons!

Per tal de garantir la conservació dels materials recuperats, després del cribatge, els arqueòlegs van guardar-los en bosses plenes d'aigua desionitzada per manternir-los en una atmòsfera similar a la que tenien quan es conservaven al pou! Si no ho fessin així, les restes no arribarien senceres al laboratori i es perdrien moltíssimes dades!

De moment, la cronologia proposada per a aquestes restes són romanes i s'estenen fins al segle V dC, fet que aporta al jaciment un nou horitzó cronològic.

Theoni Bainou (GIAP), a l'esquerra, ha emprat la tècnica del “wet sieving” per a netejar els sediments i identificar les restes arqueològiques. Foto: ICAC (CC 4.0).

David Castellana, director del Museu de Guissona, destaca la importància dels pous a nivell arqueològic i, concretament, el de Guissona, perquè no s'ha arribat a assecar mai. Com a resultat, els materials que hi van llençar els habitants de l'època s'han conservat als sediments durant 2.000 anys. Això ha permès la preservació de la matèria orgànica, mentre que en un altre context arqueològic hauria desaparegut.

La humitat del pou ha preservat la matèria orgànica en els sediments durant 2.000 anys. Foto:
ICAC (CC 4.0).

Theoni Baniou va impartir, en el marc del Curs d'arqueologia, una xerrada al grup de 13 estudiants que hi han participat en aquesta 17a edició. Amb la seva xerrada, "Reconstructing the diet and foodways of Roman Iesso", els estudiants van poder conèixer en més detall els hàbits i la cultura alimentària dels romans que van habitar la ciutat de Iesso, i que podem conèixer gràcies a l'estudi de les evidències arqueobotàniques trobades al jaciment.

Theoni Baniou (GIAP) s'ha encarregat de filtrar i netejar els sediments per a identificar aquestes restes (carbons, ossos, llavors...) i estudiar-les al laboratori de l'ICAC, en el marc de la seva tesi doctoral. Foto: ICAC (CC 4.0).

El desembre de 2022 ja va arribar a l'ICAC unes primeres mostres extretes de la campanya d'estiu de Guissona de 2022. La **Núria Romaní** (UAB) i el **David Castellana** (Museu de Guissona) van visitar personalment l'Institut i les mostres van quedar sota la tutela de la Dra. **Alexandra Livarda**, codirectora de l'equip de Bioarqueologia (arqueozoologia i arqueobotànica) del grup GIAP de l'ICAC i directora de tesi de **Theoni Baniou**.

Més informació, aquí!

D'esquerra a dreta: David Castellana (Museu de Guissona), Núria Romani (UAB), Alexandra

Livarda i Theoni Baniou (ICAC). Foto: ICAC (CC 4.0).

El projecte quadriennal **Transformacions urbanístiques, dinàmiques constructives i vida urbana a la ciutat romana de Iesso (Guissona, Segarra)** és un projecte finançat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (CLT009/22/00039) i l'Ajuntament de Guissona.

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

AJUNTAMENT DE
Guissona